

nošimī teem pēščērt, un kureem dahrgi tīkai wezi wahrdi, tā senatnes pēhtitajem — wezi noplihsufchi fēn- iſchu ſwahrti un nopelejuſchas monetās — naudoš gabali. Šchee ir burta wihti, ſfolas puilas un pedanti. Luht, ſchee iſtaifa wezo autoritaſchu pēkriteju otro ſchirū. Wineem tīl taš ir leels, kam jau paſiſtamals wahrds un kam ir tā dehwetā „literariſkā pafe“ jeb augſtkolas dip- lomā*), un wini dara to tadehſ, ka wini jau ſen ar ſcheem wahredeem apraduſchi. Ja kaut lahda jaunata rakſneefa ſazerejumus gribēet atraſt par labakeem waj ari atſiht tīl par lihdſigeem kaut lahda „weza“ rakſneefa raſchoju- meem, muhiu weičhi tuhlin kleegs: „Kur nu taš, — taš jau bailigi jaunā!“ Protams, ka naw wehrtš ſchos burta waronuš pahrelezinat par winiu domu nepareišibu, waj pat wehl eesahkt ar teem polemiku — ſinatniſku ſazihſti, labakais ſods teem, tad winus atſahj pilnigi ne- eemehrotuſ.

Nepareiši buhtu eewehrot Frantiſchu, Anglu un zitaš tamlihdſigas literaturās (rakſneezibas) weenigi ar noluhku, lai muhiu rakſneeki rakſtītu lahdā pat garā.

Negribam jau noleegt Reetruma-Eiropas rakſneezību leeliſto ſwaru, noſihni un ideju derigumu. Wehš ar winām eepaſihdamees kōti daudš waram mantot. Muhiu laikrakſtu un teatru peenahlumš muhš eepaſiſhtinat ari ar zitu leelaſu tautu literaturam un wirſeeneem, tā peemeh- ram ar Reemu, Frantiſchu, Wahju, Anglu un zitu tautu rakſneezibam. Bet mums nebuhš ari aiſmirt muhiu paſchu ſehjaš un raudhīt iſdailēt un weizinat muhiu paſchu originaliteraturās atihſtību. Bet tā ſawadi! Tee muhiu laikrakſti, kaš tīl wiſai rauga ap mums aptaiſt ſinee- ſchu muhi, paſchi ir tee, kaš jo ſerſaš pehž ſweſcheem ſwahrgukeem un ſamuš loſtojuš tīl bovo ar tulkojumeem, nerekē nejehdſigeem tulkojumeem, tā kaitigeem un neitileem breeſmu un pat Indijanu ſtahteem, kamehr tee, kaš aī- raſhda uſ zittautu literaturu wirſeenu jaunatāš atihſtības derigumu, ari peekopj paſchi ſawas ſehjaš, nereti paſneeg- dami ir originaſtaſhtuſ, dſejoluš un zituš original gara raſchojumuš, tahti weiznadami muhiu rakſneezibas uſ- plautſchānu. Kamehr ziti lamajaš un kleedš, tamehr wini nopeetni ſtrahdā.

Bet tā lai noteiz kritiķim pareiſo žetu? — Pahrepre- ſchat dſejneeku beſ kaut lahdām teorijam, un juhtu kritiķi buhš redſamāš perſoniſkaš domāš, perſoniſka garſcha. Šchahda kritiķa buhš tīkai jumš paſcheem no ſwara, žiteem ta wiš nebuhš litumš. Pahrepreſchat dſejneeku pehž kaut lahdāš teorijaš — juhš atihſtiſeet, un, war

*) Zil tablu daſchē labš eepēhēt, par to man lahdāš lahdāš Wi- ſemē bija iſdewiba pahrelejnatees. Gelaiſdamees debaīš, lahdāš man kategorikſti (noteizojchi) noſajija: „Duhš jau ne-efat neſa laſiſuſchi, un ja eſat laſiſuſchi, tad ari buhſeet to aiſmirtuſchi un newareſeet manāš domāš atſpehlot. Pateizeeš par tahtu, wina iſglīhtīb ai- piinigi peemehrotu komplimentu, tomehr taiſiōš wina domāš atſpehlot un wina ſmabſenu apirkauš pahraudīt. Iſkrabijaš, ka manāš pahremahitajaš bija tā „pahraſajieeš“, ka lahdāš lapāš. Raſhu weefceem, ſinamš, gabrdi ſmeelli! Šchitaš weenš no daudſajem pe- mehreem!“ Fr. M.

jau buht, kōti labi ſawu, warbuht kōti teizamu teoriju, bet juhš neparahdſeet mums apſpreeſchamo dſejneeku wina pāteſā gaīſmā. Rahdu žetu tad lai iſwehl muhiu laiku kritiķa?

Gete ſaka: „Rahdu laſitaju eš gan wehloš? — Tahdu, kaš mani, ſewi un wiſu paſauli aiſmirt un dſiſwo- ritai manā grabmatā.“ — Bija laiſk, tad daſchi Wahju kritiķi un rakſneeki balſiijaš uſ leelā dſejneeka iſteikumu, tā uſ eſtetikāš kritiķaš pamata un ſuhra ofmeni. Un tomehr Geteš domu weenpuſiba ir azim rehſama. Tam- lihdſigē praſijumš kōti iſdewigš preeſch kraha dſejneeka, ne leela ween, bet ari maſa. Peenemot ſchahdu iſteizeenu par mehraulku, kritiķai neaīlaktu zita neta ko darit, tā loziteeš lihdš ſemei te preeſch weena, te preeſch otra dſejneeka, jo, tā tā katroi leetai ir ſawš eemeſš un pamatš — pat egoiſmam, patmihtibai, kaitigam wirſe- nam, paſcha dſejneeka nepahtibai, tad, ja kritiķi aplu- loš dſejneeka raſchojumu beſ jeb lahdāš atteezības uſ ta perſonu, aiſmirtuſamš ſewi paſchu un wiſu paſauli, iſnahkš kōti dabikſi, ka ſcha dſejneeka gara behtni, ja tīl taīš buhš nomanamš jel druſtu talentš, buhš nemanidigi un augſta- ſaš uſflawāš zeenigi. (Turpmat wehl.)

Wehl „ſaimneeki un kalpi“.

Šcha laikrakſta iſg. gada 49. un ſcha gada 2., 3. un 4. numurā D., E. un A. D. lungi ir deefgan ſihli aiſ- rahdijūſchi, tā tagadejā ſaitikme ſtarp ſaimneekem un kalpeem buhtu labojama. Dereta gan, ka ſaimneeki dotu ari deeneſtneekem toš numuruš iſlaſi.

Mamš noluhš naw min. Igu aiſcohdijumuš wehl tu- waki, iſnemot pahra weetaš, apluhlot, jo tad ſchi leeta taptu zeen. laſitajeem garlaiziga, tadehſ tīl iſhōš wahredāš iſteikſchu, zaur to wiſwairaf neſaderiba ſtarp deeneſtne- keem un ſaimneekem zekāš un tā to waretu pa daſai no- wehrt.

Zeen. D. tgs ſaka: „Neba taš tīl gruhti eehahdit ſaknu dahreſinā, lahdī katram wiſtram, 4—5 ahbe- leš, humbeereš, lahdū kīrſi un ogu kruhmu.“ Zil man ſinamš, tad ſaimneeki arweenu muhš turpat ſawā ſaknu dahreſā deeneſtneekam eerahdit lahdāš grehdāš jeb dobeš lahpoſteem un ſaknem. Tahdu dahreſu kopā mehſto, kopā ar un ežē. Kā te nu lai eetaiſa auglu koku dahreſu katram wiſtram (kalpam) un kad nu wehl tahtu deeneſtneeku ſaimneekam ir wairaf tā weenš? Waretu jau turpat ſaimneeku auglu koku dahreſā katram deeneſtneekam — wiſtram — tīl daudſi ahbeku u. t. pr. norahdit, tā zeen. D. tgs domā, bet nu ir joutajumš, zil palikš paſcham ſaimneekam ar ſawu ſamiliju, waj pat nepeetruhkš ko dalit? Zil tad mums ir ſaimneeku ar tīl leeleem dahre- ſeem? Eſmu gan redſeēt, ka lahdī ſaimneeki ir eehahdi- juſchi pa mahjam un ap zelineem labakāš weetaš deeneſt- neekem ahbeleš, kuraš wairaf paſchi deeneſtneeki kopj un ari wiſuš augluš ſanem. To waretu ſaimneeki weegē eerihtot un zil taš labi buhtu deeneſtneekam; wiſch wa- retu pee-eet pee ar augkeem pilna koka un droſchi pa

augkam noſchliht un iſhti tad, kad winam pehž teem wairaf eelahrojaš. Bet tīl trakti ar augkeem wiſ- pahri nemaš naw, jo tahtā mahjā, kur ween buhš pa- leelati dahreſi, ari deeneſtneeki ſchad un tad dabuš labuš ahbotuš un ogaš, ne tīkai „pa wejam un puſſapuwuſchān ahbotam“.

Zeen. A. D. tgs domā, ka wiſš labotoš, ja ſaimneeki iſbotu ſawu ſemi kalpeem uſ puſgrauda, katrom ſawu gabalu (ja weenam ween, tad buhtu tee paſchi wehſchi, tīl zita maiſā). Kad ſcho leetu tuwaki apluhko, tad taš dſiſhwē gruhti iſwedamš, wiſmaš tīl drihſi ne un raſt ari žereto labumu neatneſtu. Par peemehru: tā lai nepreze- ti deeneſtneeki, puſchi un meitaš eegroſaš un to ir deefgan daudš? Daſcham ſaimneekam ir pa 5 un wairaf ta'pu, tad buhš ari gandrihſ tīlpat daudš puſgraudneeku. Waj tur nu warēš wiſš tīl labi eet, kur tīl daudš ſirgu, lopu, zuhtu u. t. t., iſpahſneeku ir kopā, zil tur nebuhš puſhiu ar mehriſchānu un iwehriſchānu? Ko teikš ſaimneeki, kad puſgraudneeki ar ſaweem ſirgeem labību iſminiš — ku- maſchīnu tīl drihſi newarēš eegahdat — un doš ſaweem ſirgeem granduš eht u. t. t.

Šche buhš daudš wairaf zehlonu kildam. Un kaš taš galmenataiſ, puſgraudneeki buhš daudš atſarigaki no ſaim- neekem, tā lihdš ſchim. Ne ſaimneekam, neſ ari puſ- graudneekam neweēnš newar uſſpeeſt ilgaku laiku, ja wi- neem ir kaš preti, kopā dſiſhwot, buhš ap Jurgi tahtā pat krawaſchanaš, bet te nu zekāš joutajumš, waj wiſ puſgraudneeki warēš katru reiſ lihdš Jurgim zitaš weetaš dabut, mums jau ir tīl daudš ſtrahdneeku, ka daudſi palekš pahri. Na kur nu tahtāš beſweetaš puſgraudneekš lai leel Jurga deenā ſawu ſirdſinu, ſawas gotinaš, ratus un zituš ſaimneezības rihtuš! Waj wiſch nebuhš peepēhš pat ſem ſlitteem noteikumeem jaunu weetu peenem un tur wiſu par labu ſanem?

Tāpat ſaimneeki, tā ari deeneſtneeki waretu no daudš nepatiſchānam un ruhpem aiſwabinatēeš, ja ſaimneeki donu deputatu, tā taš daſchōš apgabaloš paraſiſ; taš leelā mehra atweeglinatu ſaimneezēš. Warot ari tad wai- rat no lopeem eeneem. Tīl taš ir taš ſlitumš, ka tad ir kēhki daudš ehdeena taiſtaju. Neprezeitem, ſaprotamš, jaehd pee ſaimneeka. Zil deputatš ir leelš, taš ir jau wiſpahri ſinamš. Beſ tam wehl wajabſetu deeneſtneekem nolihgt algu uſ deenam, tā to daſchi leelgruntneeki dara. Zaur to ſtrahdneeki buhtu drih-waki un ſaimneekem ne- buhtu tīl daudš par kuhreem kalpeem jaſuhſaš. Par peem. ſchahdi mehds nolihgt: Deeneſtneekš dabun no Jurga lihdš Mikelim 30 kap. par deenu un no Mikela lihdš otram Jurgim 25 kap. par deenu. Wehſlu wedamā, ſeena un labības ſtaujamā laikā ir zitaš nolihgumš. Tad maſkā par weenjuhga weſuma mehſlu iſweſchānu 3 kap., par diwjuhga weſuma 5 kap. un par puhraweetaš ahbo- lina, ſeena un labības nopkaufchānu un nowahſchānu 80 kap.; ja ſeenu uſ birlawem ſtauj, tad maſkā 40 kap. par birlawu. Tad wehl tura gowi, doš podi 2 beepreena un podi 3 ſiklu, 1/4, daſu puhraweetaš ſemeš kartupekem

rojami maſinajuſeš. Ja eewehro, zil nepeezeſchama dſiſhwēš wajabſiba Luſtrumneekem tabaka, ka wini mihtlaci atſataš no deeniſchāš maīſeš, lai tīkai „atſpirdſinatōš“ žigareteš jeb iſchibula diſhumeem, tad war eedomateeš, zil eenaidigi tee noſtataš ahrejmju walſte rihtiba, kaš ſcho prahtuš reibinataju lihdſekli par peezdeſmit prozenteem ſa- dahrdſinā un pee tam wehl apgahdā ſlitlatu prezī, nekā ſenaki. Par ſpīhti wiſam leeliſtājam lihgumam ahrejmju tirdneezības ſabeedribai gahja paplahni un pirmee darbī- baš gadi atneſa tīl ſaudejumuš. Eš ſabeedriba igudroja lihdſekli, luweſch Turzija kōti paraſiſ, lai ſaſneegtu mehrti. Ta lihdš paauģſtinam dalībneeku peinaš teefu, pawairoja ſawu weikala perſonalu un paleelinaja algāš, tā ari iſ- dabuja atkauju ſultana kawa ſpehtu iſlektor ſinamu robe- ſchu daſu apſargachānai, kur tabakaš konterebanda bija piindš ſeedš. Un kaš wiſgalwenalois — ſabeedriba ſcho miſſigo puhtī pate uſ preeſchu apgahdaja ſaehſlejamām weelam un pee tam par tīl ſemām ženam, ka konterebanda gluſchi ſaudeja ſawu noſihni un wehrtību. Neweēnā Ei- ropas walſti tagad uſ robeſcham neteel tīl ſtingri zaur- luhloš un melletš pehž tabakaš, tā Turzija. Zefotaju ſomaš iſwanda no augſchāš lihdš apatſchai un atkal otradi un teefcham weglati Turzija eewēſt pat dinamitu, nekā tabaku un žigareteš. Toteeſu ſabeedribāš diwideadi un atziju kurſi zehluſcheeš; weegli war notikt, ka Turku wal- diba, redſedama ſabeedribāš leeliſtoš panahlumuš, pehž lihguma notezeſchānaš tabakaš tirgoſchānaš nempati ſawāš roſāš. Tīkai jonohſchelo, ka winaš tautſaimneezības prateji ſaim- neeko weenigi ſawu malu labā un ari ſcho arodu, tirgo- ſchānaš ar tabaku, iſlektoru tīkai ſawā un ne walſi un wiſpahreſā labā, tā tā raſt želtōš tīl waldbiſai ſaudejumi.

Zeta ſomaš, kuraš peenahli lihdš ar prejem, top no- weſaš ſewiſchā munitija un tur ſihli pahremelleiaš. Ne Eiropā paraſto apſihmejumu „leetotaš drahnāš“ ſcheit ne- peeteel; katriš gabalaš teel iſnemeš laukā un apluhlot, waj pateeſ ſaſkan ar uſdoto aprakſtu. Rotāš leetaš un domu apgehrbu peederumuš arweenu tura par jaunatāš modeš leetam. Man bija pat par oweru glaſem un uſ-

leekleem jamalſā mītaš nodokli. Taiſchu tariſš ir deef- gan mehreēnš un weentahreſchš, jo jamalſā ir aſtoni pro- ženti pee eeweduma un weenu prozentu pee iſmeduma, beſ teem iſſchēſchānaš, weenatga waj taš ir deſaš, augli un aluš, jeb ari ſihdš, dahrgatmeni un ſelia apzoješ. Pro- tamš, ka ſcheit wiſš atkaraš no tam, tā mītaš eeredni leetaš nowehrtē, augſtu waj ſemu. Ja lahdš domā, ka winam nem pahri par noteikto maſku, tad taš war leetu pret iſ- tīkā mehrtibaš a lihdſibu atſahkt ſchai eehahdei, kaš gan nedrihtſetu notikt. Ari ar paraſto ſutuloſchānu ſcheit naw nekāš pa lahgu iſdarāmš, jo iſdewumi buhtu leelati, nekā leetu iſhā wehrtiba. Mītaš pa leelakai daſai noder tā droſchiba par aiſnehumumu prozenteem, kuri ſtahw ſem ſtarptautiſkaš uſtraudſibaš. Zaur to ari waldbiſa ir pee- ſpeekta ſawuš eerednuš lahtigaki algot un ſchahdi kaut zil atturet no blehdibam, kam neſinataji ahreſneeki weegē war kriſt par upuri. Aiſ ſcheem eemeſteem ari wiſeem, kaš grih apmeklet Turziju, ir prahtigaki, ſawaš mantāš — pat ja to labi pabaudš — turet taiſni pee ſewiſ un newiſ nodot ſewiſchēdš preiſchu wedumdš, tā taš zitaš walſiſ weeglumā un lehtuma deht paraſiſ.

Paſta eetaiſeš lahtiba Turzija teefcham noſchelojama. Saitikmei ar ahreſmem Turzijaš oſtāš truhhtī kopejaš walſtapaſta eetaiſeš; katrai leelwalſtij paſchai ir ſawš bi- roješ, zaur ko gan ſubſijumu droſchibai, bet newiſ ahtru- mam lihdſetš, jo ſchee biroji iſleeto paſchi ſawas twaitonu brauzeenuš, kuri nenoteel wiš iſdeenaš, apmeklē miſſigu ſtānu maſu peehahmu un zaur ſcho notamē daudš laika. Wiſpahri Turku paſta buhſchōnaš atrodāš wiſpirmatneješ behtnu autdš. Turzija naw ne paſta kaiſiſchu, ne weh- ſtulu iſnehſataju, neſ ari kantoru, kur wehſtuleš appro- ſchīnamoš un ſubſijumi uſ pehjamuſu nonemami; paſauleš paſta ſabeedribāš noteikumi, kuraī, protamš, peehſehjuſeš ari Turzija, ſcheit aprobeſchōjaš weenigi uſ ſtarptautiſko paſta tariſa weenlihoſibu. Weikalneeki ſuhſta jawām kore- ſpondenzem uſ paſta namu paſchi palat, wiſi ziti eedſi- notaji war ſewim adreſetaš wehſtuleš iſmekleeteēš iſ mil- ſigaš ſitla laſteš, kaš ahrepuš durwim karajaš; labakā

gadījumā wehſtule, ja tai kaut zil ſalaſama adreſe, top no- dota ſweſcheem beſdarba wiſrekeem iſnehſaſchānai, kuri to uſ labu laimi iſnehſā un no ſanehweja leelaš bogatigi ſamalkateēš; no kaut lahdāš garantijaš, droſchibaš un atbidības ſcheit naw ne runaš. Ari par telegraſiſko ſa- titſmai dſird wiſpahrigi ſuhrojamēeš. Eeſchſemeš tele- gramāš Turzija rakſtamaš weenigi Turku waloda un tur- kſht wehl iſleeto wiſtingrata ženſuru; telegraſam tāpat tā paſtam naw paſtaſhigu Eiropēſchu nodaku. Teleſon Turzija pilnigi nepaſiſhamš un tā walſekahrtibai drow- doſchš noleegte, tāpat ari no elektrizitateš waldbiſa negrib neta ſinat, wiſ lihgumi pehž konzeſijaš — atkaujaš, ee- rihtot elektriſkaš eetaiſeš, tā elektriſtu apgaīſmoſchānu u. t. t., top iſhī un ahtri atraiditi. (Turpmat beigaš.)

Sachalināš griki. (Polygonum sachaliense.)

Kā peemetinajumu pee „Mahjaš Weeſa“ Semkopibaš peelitumā Nr. 2 eewetotā rakſta par Sachalināš grikeem waru, uſ zeen. „Mahjaš Weeſa“ redaktijaš peepraſijumu, wehl ſeloſcho teilt:

Sachalināš griku ſehkla nebija lihdš ſchim pielt dabu- jama, jo neweēnš ari pehž tāš nepraſija. Tīkai pehž tam, kad zaur Frantiſchu ſemkopjeem ſchee loſchee ſahdi tīkai ari par lopbarības augeem eeteitti, ſahla toš mellet un no kaut lahdāš ſehſmalāš, kur tee warbuht netrauzeti auga, peenahjigā godā želti, jeb kam tee wehl nebija, tee ſahla Sachalināš grikuš eegahdat.

Zaur wairaf peepraſijumeem pamudinātam man ari iſ- dewāš iſ Japanaš dabut ſehklaš, kuraš iſrahdijaš par labi dihgitoſchānu. Sehklaš ſchimbrīhſcham wehl deefgan dahrgaš un tadehſ tāš pahredodu porzijaš par 25 un par 50 ſapeitam.

Sehlla jaiſſehj un ſahdini jaqudſina tā tā labalaš wafaraš witeš lezetāš un pehž japahrtahda tai weeta, kur teem japaleel.

Sehjumi puſdeenaš laikā, no pulkſten 10 lihdš 3 ir no lahtieem ſauleš ſtareem zaur ehnoſchānu no iſlaſchānaš jaſargā. Fr. Laſſmanis.

un fatnem un pahrēdē lehtaki deputata labību. Deene-
neeka seewa dabun no Jurga lihds Mikelim 25 kap. par
deenu un no Miketa lihds otram Jurgim 20 kap. par
deenu.

D. Igs ir paškus šķlumus eemebrojis un tee ari ir
wairaf tee zehloni — „masi zinišči gahšči leelus wefumus“
— zaur ko abas puses waj nu fateel jeb ne. No leela-
fām leetam lats fargajas, jo tadehš winu war fault pee
litumigas atbilibas, bet ne tā no šķlumem. Peewedi-
šču lahbus peemebrus, zaur ko fainneeki un deenestneeki
fawu respēktu (zeenibu, godbijibu) saudē un dod weetu
nesatizibai.

Deenestneeki saudē zeenibu pret fainneeku un fainneeki
zaur rupju kuhribu, mahjas buhšanu isplahpashanu ohr-
pus mahjas un nepaflaustibu, bet wiswairaf zaur garpir-
stibu; ihpashči pee seeweetem, kurām ir fawa gows un
fimens, tas atgadas. Mas gan tur ir, ko winas no-
frampē: kahdu faju miltu, drufku kartupeku, gabalu mai-
ses u. t. t.*) Šho neeku dehš tahda seewina pasaudē
fawu uftizibu un zeenibu un apzietina fainneezes labo
frdi. Ja wina buhtu to truhkuma dehš, kas reti gadas,
fainneezēi luhgufe, pehdejā eedotu dauts wairaf. Šarp
deenestneekem wihreeseem toti reti lahds garpirkstis at-
rodas, til wineem wajadsetu fawas seewas schai sinā stin-
grati ustraufit.

Daschi fainneeki grib ar to fawu respēktu — zeenibu
uštret, ka wini mas runā ar deenestneekem. Deenestneeki
turpreti tahbus fainneekus tura par lepneem un uspuhti-
geem un tā tad ari nezeeni. Ziti fainneeki atkal domā
to zaur dauts runaschanu eeguh. Tahdi fainneeki ihsti
neilgi pehž Jurga runā ar jauneem deenestneekem dauts:
stahsta teem fawus peedshwojumus, runā par faweem kai-
mineem, par laitrastu sinojumeem, par lareem un kas til
ween prahtā eekriht, daschu reis pat fawas frds lee-
tas teem uftiz. Til dautsi runajot ispruhl pa dumjam
wahrdam. Deenestneeks nu reds, ka wina fainneeks ir
weegls zilwezinšč; zeeniba suhd un nu wairs labi ne-
eet. Tad wehl fainneeki un fainneezes fawu zeenibu saudē
zaur rahšchanos ar deenestneekem masa eemešla dehš.
Bet it ihpashči mahjas tehws un mahjas mahte sewi pa-
femo gahjeju jeb faines preekščā, ja wini pašči fawā
starpā to klahubuhinē kidojas, — pat faweem behrneem
dširdot no ta zeešči jafargajas. Daschs pat til neapdo-
migs ir, ka jau ihsti pehž Jurga mehds jaunos deenestne-
eks ar faweem familijas apstahkteem eepahštinat. Te
wehl tas jaeweheho, ka gadas lahdi nekreetni un tauni
deenestneeki, kuri fainneela un fainneezes nesatizibu ihsti
labi prot fawā laba isleetot; wini tam, no ka domā wai-
raf labuma eeguh, dod wijās weelās taijnibu un daschabi
glaimo, bet aif muguras pašči par to smejas. Labi
deenestneeki pee tahdeem labpraht nedshwo, jo wini šala,
ka tur, kur fainneeks ar fainneeki kidojotees, esot ne-
lahga dshwe. Wai tam, jeb tai, kas to pee laika ne-
erauga! Tahdā mahjā eet wijs greifi!

Wispahrigi nemot fainneeku un kalpu fatifme tihri
til kauna naw un ja lahds deenestneeks ir kuhrs jeb zi-
tadi slihts, tad tahdu drihši pasihit un winam ir gruhiti
few fainneeku dabut. Tapat gruhiti ir slihtam fainnee-
kam deenestneekus dabut, ir jadod leelata alga, nelā ziti
fainneeki dod un winsch dabun arweenu til tos slihtatos
deenestneekus, lahbus, kurus ziti nenem.

Tahdi fainneeki, ja tee nelabojas, pasaudē drihši fawas
mahjas, — peemebru te netruhšti — jo zil ilgi tee warēs
leelatu algu dot par slihtaku darbu, nelā ziti par labu.

Augschā mineto eewebrojot wajadsetu nopeetni gahdat
tapat fainneekem kā deenestneekem par labu fatifmū,
zaur ko pašči no dauts nepatishchanam isfargatos un
dauts labuma eeguh. L. Df.

No eelshjemes.

a) Waldibas leetas.

Gulberes Dseedaschanas beedriba beedru truh-
kuma dehš no gubernatora slehgta. (W. G. A.)

Jurjewas uniwersitates teesu medijinas profesors,
ihstiens walfstpadonneeks Rēbers, pehž 30 gadu ilga dee-
nasta atlaisis no amata. (W. B.)

Jurjewas uniwersitates ahrstneezibas nodatā par pro-
fessoreem eezelti: par kahreju profesoru Maslawas uni-
wersitates profektors Dr. med. Bubnows un par ahrlahr-
teju profesoru Rijewas uniwersitates profektors Ignatow-
stis. (W. B.)

Kurfemes gubernas waldes eerednis Dawis Land-
manis eezelts goda pilsona kahrtā. (R. G. A.)

Jelgawas polizijas waldes galba preekščneeks Mon-
lewitsch eezelts par tās paščas waldes sekretaru. (W. B.)

Deepajas oftas un zeetofschā buhmes kontroleera pa-
lihgs Kulenskis eezelts par Disputes-Grobinas meerteesnefi. (W. B.)

Alisteres Bischtopibas beedribas fiatuti, tā „R. G. A.“
fino, no sentopibas un domenu ministrijas apstiprinati.

*) Mums pašstami daschi apgabali, kur kalpeem dod deputatu,
kalpeem pašceem fawu lopi, aitas, pa wepam u. t. t. un tomehr wijs-
pahrigi nemot par deenestneeku garpirstibu newar fahrotees. Red.

Generalschtaba palkawneeks Kalninsch eezelts
par militar-agentu Greakijas galwas pilshēdā Atenās. (W. B.)

b) Baltijas notikumi.

Widsemē 1894. gada 1. janwari, tā „Wald. Wehstn.“
fino, bijuschas 55 grahmatu drukatawas, schini skaitā ne-
eeflaitot asjemischas litografijas, 74 bibliotelas, 92 grah-
matu pahrdotawas un 29 fotografiskas eetaises.

No Skultes. Ka mums nebuhtu fabeedriks gars,
gan newards newards šchelotees, jo mums jau no 1881.
gada ir fawa apstiprinata Labbaribas beedriba, kas riht-
jas tautas druwā, zil nu apstahli atkauj. Pagahjuschā
gadā beedribai bija 39 beedri, kas fawu gada mafsu fa-
mahjuschī un bes tam wehl pehž pilnas fapulzes noleh-
muma par beedreem ari teel eeflaititi dseedataji, kuri ne-
lahdu gada mafsu nemakjā. Pagahjuschā gadā beedriba
isrihtojuse 4 preekščlajumū un jautajumū isflaidroschanas
wafarus, 1 weefigu wafaru, 2 fawumu fwehtfus un 1 puku
balli. Pee beedribas pastahw ari grahmatu krahtuwe, kuwa
pagahjuschā gadā pawairojusēs par 24 sehjumeem, tā tā
gada galā atradās 287 sehjumi. Lafitaju pagahjuschā
gadā bijis 31, no kureem eenenti pawisam 12 rbl. 70 kap.
lafishanas naudas. Pagahjuschā gadā beedriba pawisam
eenehmuse 260 rbl. 44 kap. un isdewufe 205 rbl. 86 kap.,
tā tā uf 1. janwari 1895 palika kafe skaidrā naudā 54 rbl.
58 kap. un wehrtspapirds 300 rbl., bes tam wehl beedribai
ir faws inventars par wairaf rubleem. — Schini gadā
beedribas pilnā fapulze eezehla par preekščneeku — J.
Wiholu, par kaseeri — J. Mshni, par rakstwedi — J.
W. Silinu, par dirigentu un bibliotekaru — R. Behrsinu,
par mantas finatajeem — P. Brinkmanu un M. Urshinu
un par rewidenteem — P. Baltinu un M. Snikeru. Ko-
mitejā eeweheleja — J. Taubi, J. Lufhinu, J. W. Silinu,
J. Behrsinu, P. Peterfonu un M. Purinu un teatra ko-
mitejā — R. Behrsinu, P. Baltinu, A. Jürgensu un J.
W. Silinu. — Mufsu dseedaschanas koris ari nodomajis
peedalties pee IV. Latw. dseedaschanas fwehtkeem un ta-
dehš ushiziti ween nodarbojas ar dseefnu mahzishanos.
— Bes labdarigas beedribas mums ari wehl ir fawa faw-
starpiga uguns apdroshinashanas beedriba, kuwā gandrihš
wijī schejeenes fainneeki fawas ehkas apdroshinajuschī.
Gruhtee laiki mums deefgan fahpigi fajuhtami.

Skulteetis.

No Wej-Brengukeem. Resen atpataf, nakti no
17. uf 18. februari, sche gluschī nobega weetejā pagasta
skola, pee kam starp zitu ari sabego skolas ehrgeles (600
rbl. wehrtibā) un leela dafa no skolotaja Drauta Iga
mantas. Saudejums skolotajam fahpigi fajuhtams.
Labdariba te ihstā weelā. — t —

No Krimuldas. Bihds schim mufsu draudses ahr-
stam tifa dshwofkis, tā ari deputats dois no weetejeem
muishneekem, kas, japateizas teem, mums Krimuldee-
schem bija leels pabalstis schai sinā. Tagad mums par
noscheloschanu tas uf preekšču wairs nenoihtschot, t. i.
no muishneeku puses preekšč draudses ahrsta mums ne-
tischot nelas dois. Tā tā tagadejais ahrstis Treija Igs
ari tadehš drihsumā aisees no schejeenes, palifim bes
ahrsta. Bet ka leelakai draudsei, kahda ari ir Krimulda,
naw eespehjams ihsti bes ahrsta, tas bes leela isflaidrojuma
faprotams. Tā tad zits neatleelas, tā turpmatai dshwei-
mums pašceem jairaugas few ahrstis un weenoteem speh-
keem tas pašceem jaalgo. — a — r —

Walmeerā, tā „R. D. Jtg.“ fino, kahds pee strahd-
neeku kahrtas peederigs wihrs nogifstis fawu seewa, ar
kuru tas jau labu laiku nesatizigi dshwojis. Seewa par
wihru bijuse kreetni wezaka. Seewa peepeshči miruse ne-
delās. Seewas nahwe modinajuse faunas aifdomas prei
wihru — un teescham, lihki usschehrschot israhdi-
jees, ka seewa nogifeta. Relaihs wihrs apzeerinats
un jau atfines, ka isdarijis sleplawibu. — Resen Wal-
meerā ari nonahwejees kahds 14 gadus wejs tirgotawas
mahzellis, kuršč bija isdarijis daschadas ischlehdribas un
par to tizis no fawa preekščneeka sodits.

Smiltenes meestnā (Wallas aprinkt) Widsemes gu-
bernators Augustam Jehlaba deklam Afšnam atshwis
atwehrt krahtotawu. (W. G. A.)

No Widrischeem. Schejeeneeschi, lai apsinatos fawu
mantibu no sagteem dauts mas fargatu, tad eerihtojusches tā,
ka mafakais weens no mahjneekem paleel par nakti nomodā
un usluhto mahju. Lai gan darba strahdneekam naw weegli
pa nakti augschā dshwot, tomehr, ka tas nenoteel wel-
tigi, to peerahdijis schis sche nesen notikuschais atgodi-
jumš. Sagli bija apseemojuschi E. fainneeku un tam
no kuhš issteejuschi weenu tefnu aunu, fahljuschī gomim
greesi walgus walā, tad nomodā palikuschais mahjneeks
tos winu darbā istraujejis un tee, lihds panembami aunu,
aifbehguschī. Ja nu wifš schai drihdi buhtu gulejuschi,
tah protams lihds rihtam kuhš buhtu tuffcha. Kahds
schis pagasta nabags 7. februari laitam fajutis fawu
dshwi par dauts gruhiti nafu, schejeenes nabagu mahjā
kahdā klufatā weelā pakahrees. — m — r —

Jurjewas augstskolas mahzibas lihdsfektu un profesoru
algu pawairoshanai no 1895. g. fahlot atkanti 31,470 r.
un pahrraudshbas eerihloshchanai 5000 rbl.

No Werawas. Jaun-Anzenes Wasifekina krogā, tā
„Wald-Anzeigers“ fino, nakti no 14. uf 15. februari pa-
strahdats breefnigs sleplawibas darbs. Wairaf personas
eelaufuschās minetā krogā un prašijuschas, lai tam bod
schnabi. Krodseeneeks sinams ari bod. Bet pee mafschā-
nas laudis naudu wis newsteel uf stoitās, bet nosweesch
semē. Krodseeneeks nu leejas pehž naudas, te peepeshči
lahds tam eeschauj lodi pakausi, kahds otrs breefmonis
atkal nemas ar mufsu fadaufit krodseeneeka galwas kausu.
Pehž pahrahdata breefmu darba negehli istufschojuschī
krodseeneeka kafi un tad it onuligi aifgahjuschī, eepreekšč
aifeeschanas wehl peelaifdami krogam uguni, lai tas no-
degtu un lihds ar to isnihktu wifš, kas til kahdi nebuht
waretu noderet kaundaru atrashanai. Bet fainini drihsumā
eeraufidami uguni, to wehl paspehjuschī nodsehst. Krogā
ee-eeedami tee atrod afuaino krodseeneeka lihki.

Kurfemē, tā „Wald. Wehstn.“ fino, 1894. g. 1. janw.
bijuschas pawisam 19 drukatawas, 62 grahmatu pahrdot-
awas, 37 lasamas bibliotelas. Lafamu biblioteku Jel-
gonā bijis — 9, Jelgawas aprinkt uf laukeem — 3,
Wentspilt — 2, Deepajā — 6. Fotografistku eestahschu
minetā laika Kurfemē bijis — 15.

No Jelgawas apfaines. Kamehr mufsu dšimtenes
zitās weelās jau gadeem pastahweja kahrtiba, deenderis
lihgt pagasta namds, itmehr pee mums lihds pat Seemas-
fwehtkeem ufturejās wezu wezā eerascha, kalpu lihghchanam
krogds noturet „mihkunas.“ Kahds nejanlas felas schahdai
nolaidigai eekahrtoshchanai bija, kur lihgumus noslehds fa-
reibuschā prahtā, par to jau deefgan rakstis un runats.
Tadehš pee mufsejeem waldbija leels preekš, kad deramās
deenas — tā teiz, uf augstaku pawehli — tuhli pehž jauna
gada pahrzehla uf pagasta nameem, waj ari leelakās, pa-
gasta zentros atrodoschās mahjās. Pee tam daschas pa-
gasta waldes eeweuduschas wehl to teizamo kahrtibu, ka
seeweeschī teel lihgti fewischlās deenas, un wihreeschī at-
schlirti atkal ziti laika. Ugās, ja ari ne dauts, tomehr
palikuschās drufku sematas, nekā fenatās. Sainneeki pehž
eespehjas nopuhlejās, deenderis fahihgt uf labibu, bet naudā
mahfat til mas, zil ween eespehjams. Dautseem tas ari
isdewās un ja labibas zenas paleel tās paščas lihdschi-
nejās, tad kalpeem „gruhtee laiki“ buhs fahpigi ween fajuht-
tami. Tapat schee tuhchee laiki mufsu lauku bankam fawu
nelaipno waigu parahdijuschī un direktoreem padarijuschi
dauts raites un galwas laufishanas. Dautsi nespehž wairs
erozentus kahrtigi mahfat, aifnehmumi ari gruhiti peedse-
nami un daschi galweeneeki, kas senat bijuschī „naudigi“
wihri, tagad pahrtizibas sinā noslshdejuschi stipei lejā. Wisas
schahdas nelabas laika fihmes naw deenschehl palikuschās
bes kaunām selam. Tā jau wairaf weelās pamanits, ka
laudis fawus noguldijumus fahf nest pilshētas bankās, ne-
maj neapdomadami, kahdu postu wini war apgahdat fa-
weem tautas brahtem, atraudamees no pašchu naudas
eestahdem. Bet leetu no otras puses apluhstojot ari da-
schem bankas direktoreem jaišfala pahrmetumi par drauga
prahtu, ko tee alafsch parahda tahdeem naudas aifnehme-
jeem, kas stahw uf pahral nedroschām kahjam. Jau fa-
fams wahrdš mufš mahja, ka naudas leelās beidjas wifa
draudshiba un onuliba un bankas direktori nedrihst pa-
siht zitas intereses, tā tifa bankas, teem jaruhpejas wee-
nigi preekšč tās naudas eestahdes labuma, kuwas pahrwal-
diba nodota wini rokās. Sinams, wispahrigi nemot mufsu
lauku bankas teel waditas wifai preekščshimigi un winas
tamdehš — zaur zaurim nemot — dauts droshchas, nekā
warubht dascha laba pilshētas banka. Bet tas toti majais
direktoru skaitis, kas fawu peenahkumu pawirschī un pa
dafai pat weeglpahrtigi iswilda, apgahdā lauku naudas ee-
stahdem wispahrigi til nelabu slawu, ka tamdehš jazeesch
lihdsi ari wifu teizamaki waditam bankam. Sche aifstuhinata
leeta ir til swariga, ka no winas, waretu fahit, atfaras pa dafai
wifa mufsu dshwofschana waj nihschana un tadehš bankas
pahrwaldneekem newaram deefgan nopeetni pee frds likt,
fewischī schais gruhitds laifds rihtotees ar wifu leelato
ufmanibu un pirmā kahrtā par to ruhpetees, ka banku
slawa neiftu zaur neweenu pahrstieghchanā isdaritu naudas
aifdewumu masinata. Šho rindinu rakstijam sinami kahdi
jaunakā laika notikuschi atgadijumi, kahdi neweena lauku
bankā nedrihstietu atkahrtotees. Zerefin, ka schee wahrdi
nebuhs wehšā runati un ka nomaldijusches atgreesisees
atkal uf ihstā pareišā zeta. Ka tahdu, kas fawus nogul-
dinajumus fahf nest pilshētas bankās, naw masums, no
tam schinis deenas dabujam pahrlieezinatees, laifdami „D.
Lapā“ no kahda zita apgabala tahdas pat finas. Tadehš
lai fanemamees, eekam wehl naw par wehlu. — Zits
kahds nelabums, kas mufsu apgabalam dara mas godu,
pastahw daschu fainneeku paradumā, faweem gahjejeem
nesamafsat nepawisam algas. Nabaga kalpam, kas fawus
fweedrūs lehjis fainneeka labā, beidšot zits nelas neat-
leelas, ka fawu „maises tehwu“ fuhdjet. Bet tā tā peh-
dejais ifmanigš uf „appelazijam“, kalps dabun isftrai-
deletees pa teesu teefam, pahrwofschanas alafsch weltas
gadu waj wehl ilgal, kalpinšč nokamē fawu dahrgo laiku
un galu galā — tomehr nela nedabun, jo ifmanigais fain-
neeks mahf tā islawinatees, ka ta manta, kas pee wina
atrodama, winam — nemaf nepeeder. Simtkahrtigš fauns

tašdeem negehteem, kas til nezilveizisti isturas! Un tā lītēnīš schahdeem tehvineem atreebj! Tā šche pee mums weenam fainneekam til „laba“ flawa, la tas wairs ne dabun nemeena kalpa. Ko nu darit? Tad jabrauz uf Jelgawu un janem tahdi wafanti, lahduš nu spehji fawejot. Bet neba tee strahbneeki, un tā minetā fainneeka mahjas nihlft gadu no gada wairaf, rente wairs neteel mafjata, bads flahnu un, zil paredjami, ari wehl mahjas buhs ja atstahji žitam. Luht nu, lahds labums isnahf, kad nabaga kalpam atrauj to mafuminu, to wintsch gruhiti pelnijiš. — Weidsot wehl japafino par leelu uhdens truhktumu, lahds muhs peemellejis. Gandrihš wijas atas tufschas. Zilweli tā nu waredami peeteel, leetodami fawān wajadsibam mahritu sneegu, bet lopineem loti gruhiti jazeesch, jo uhdens peewefchana no attahfakām upem faweenota ar leelu leelām, alafch gandrihš ar nepahrwaramām gruhitām un tā lopi daudfrefj dabun labu teefu mafaf uhdēna, nelā teem wajaga. —

Wentšpili un Kuldigai apsolits Wentas padfili- nashanai aifdot 30,000 rbl., kuri desmit gaddš nolih- dfinami.

Leepajas un Wentšpils juhskolās 20., 21., 22. un 23. martā tiks notureti schkhiperu un fuhрманu ef- fameni. (K. G. A.)

Leepajā 1894. gadā pawifam bijis 881 baptists, kureem bijušchi trihš luhgščhanas nami.

No Wez-Auzes turguš uf mahjam brauzot, tā „D. Z.“ fino, divi femneeki, kuri bijušchi kreetni ween ceprawi- jušchi duhšču, nošalufchi. Sirgš gan ar abeem brauze- jeem pahrgahjis mahjā, bet brauzeji jau bijušchi pagalam, un mehginajumi tos atdfihwinat neifdewufschēs. Aulfumš efot stipri fajuhfams, it ihpafchi skoleneem.

No Meretas. Jau pehrnuden „Mahjas Weefs“ finoja, la muhfu pagafis nobalfojis dafchuš netiktus un apwainotus pagafis lojektus isflehtg it fawas fabeedribas un nodot tos walfis warā. Tās nu gan ruhftas sahles, bet ir ari labdarigas. Tadehļ nu aprimufchi wif trolščni un sahdbības, kuri žiteem gadeem šche, pee Kaunas guber- nas robescham, atgahjās loti beeschi. Tadehļ ari nam janofchelo leelā „zeta-nauda“, tā dšrd, pahri par 600 rubleem, kas pagafiam jau eepreefch bija jaeemafšā gubernas rentejā dehļ nobalfoto aifšufhtifchanas. Ja sagtu banda nebuhtu isframdita, tad šchi nauda jau tā tā tā tiftu pagafiam nonemta žaur firgu aifweščanu, klešču ušlawfchānu un tā tahftal. Sinams, wif atfihtee wainigeē naw foditi un dafchš labš ftaigā apfahet uf brijwām lah- jam; pehdejo ftaip ihpafchu eewehribu fajel lahds fawā amatā eewingrinajeēs meifstārs, kuršč ispelnijeēs duhščigo peewahrbu „duhšis“ — tafschu wif tagad fadrumufschēs — laifam tos atbaidē lihšbeedru lītens. Zerefām, la palifufchee fweščas mantas žeenitaji labofees un pee teem neuhš jaiifleto nobalfofchanas fods. — Loiftraftu pee mums maf. Pa wifām 170 mahjam top abonei, warbuht lahdi 50 ekfemplari nedelas laiftraftu. Pilnigi puše no teem isnahfš uf „Latweefchu Awifem“. Tad pee- nahf lahdi 13 ekfemplari „Mahjas Weefa“ un tifpat daudš ekfemplaru „Zehwijas“ un „Balfš“ kopā nemot, „Deenas Lapa“ un „Balt. Wehstnefš“ peenahf latris 3-4, „Auftrums“ pahris ekfemplardš. — vidi —

No Bihdeneš. Scheeneš pahritas beedriba nejen notureja lahreteju pilnu fajulzi, kura walbe pafneedfa fihfu gada pahrfklatu par pagahjuščā gada darbibu. Jf gada pahrfklatu ušfihmešču šche fwarigato. Beedriba atwehra fawu weifalu 1894. g. 5. februari. Beedribā pagahjuščā gadā bija 58 beedri, kuri eemafšajufchi 1317 rbl. dalibas naudas, beedribas lafē eenažis flaidrā nauda 14,751 rbl. 98 kap. un if kafes ifdots 14,458 rbl. 67 kap. Prezes eepirtas par 13,241 rbl. un pahrdotas par 11,515 rbl. 10 kap. Beedri eepirtufchi prezēs par 3,860 rbl. 69 kap. un nebeedri par 7,654 rbl. 41 kap. Jfdarot generalre- wifiju weifala pag. gadā 31. dežembri, atrafš tant prezēs par 3,007 rbl. 45 kap.

Uf parahdu pahrdotas prezēs beedreem tā ari nebeedreem par 2,342 rbl. 71 kap. No tam ir atmafjati 2,022 rbl. 40 kap. Mahfšliguš mehfluš pahrdēma par 1,172 rbl. 35 kap., uf kureem pelnija 25 rbl. 79 kap. Peeflaitot pee šchās pelnas pretfchu rehfinā pelnu, kura ir 1,281 rbl. un 55 kap. leelo, wifa beedribas pelna pag. gadā ir bijufe 1,307 rbl. 34 kap. leela. No šchās pelnas atflaitot wifus beedribas isdewumuš, kuri ir 1,701 rbl. 69 kap. leeli, beedribai atleef tihra pelna 235 rbl. 65 kap. Beedri dabun 6 proz. leelu dividendu, — 4 proz. uf eepirkumeem un 2 proz. uf dalibas naudam. Bef tam dalibas naudas nes wehl 5 proz. Eewehrojot beedribas pirmo gadu, kuršč ir faweenots ar dafchadeem ahrfahretejeem isdewumeem, beedriba ir darbojušas ar teizamēem panahfumeem, ar kureem beedri war buht pilnigi apmeerinati. Jeschka.

No Bergaleem (Grobinas aprinki). Par Bergal- neekem, ja nemaldos, atflahhibai ilgi nelas naw tizis finots; tapeh, gribebamš scho. zobu ispidit, pafneedfu par mineto pagafiu lahbas finas. Bijufchais Bergalu pagafis, pafstahmoščš if lahdam 52 mahjam, 1893. gadā tika faweenots ar Medfes pagafiu sem nošaufuma Medfes- Bergali. Saweenofchana notika pehž pajchu Bergalneeku

lahpraftigas wehfečanās, jo tee bija tats domās, la žaur faweenofchānu pagafiam buhs mafafli isdewumi un wifas nafšas pagafis lojektēem buhs daudš weglafas. Dafchu fainneeku mahjas ir beesgan leelas un buhtu ja- domā, la mehš efam labi pahritufchi, bet deemschehl tā naw. To peerahda dafchu mahju ectaife, ihpafchi bšč- wojamās ehlas, kuras loti mafas ar mahlu plahneem grih- das weetā, mafsem lodfimeem, semeem greefsteem, kas loti newefeligas. Waina laifam buhs tā, la isglitiba šche wehl loti maf isplafijufees. Deelata data fainneeku wehl apftrahda fawus laufus, tā falot pa wežam eeradumam, bef mafchinam un tikai reiš ženfčas eewehrot jaunato laifu praftbas, abonedamš laiftraftus un tur eeguhtās si- nibas praktikā isleetodams. Loiftraftus pee mums lafāschahdā mehrtā: 1 ekf. „Balt. Wehstn.“, 1 ekf. „Mahjas Weefa“, 2 ekf. „Balfš“, 1 ekf. „Auftrums“, 1 ekf. „Semlopa“, 2 ekf. „Latw. Awifes“, 2 ekf. „Latweefcha“ un 1 ekf. „Zehwijas“ — loti maf! — Rā rahdas, tad pee isglit- ības neplaulščhanas ir par eemeflu ari tas, la daudfi no- demufschēs stipri froguš dšhwei. Salihdšnot ar pagafis leelumu, jaleezina, la tani atrodofchais frogu flaitš — pawifam 4 — ir pahral leels. Galweno lomu spehde itin turu pee Bergalu bahnijas atrodofchais, tā dehwetais bahnijas frogš; lai gan tas no ahreenes, tā ari no eef- scheenes til peewilzigs nebuht naw, tad tafschu Bergalneeki to ir loti eemihlejušchi. Jt ihpafchi fwehdeenas dafchi Bergalneeki leelato datu laifa pawada bahnijas frogā, witodami lihšf wehlam wafaram. — Mums ir pafcheem jawa bahnija, kura Žihrawas mahjajās amahf reiš meh- neš deewlalpoščanu noturet. Žitās fwehdeenas sprediki lafa lahds weetejais fainneekš, kuršč ari ispidā ehrgel- neela weetu.

Rā dšrd, tad žaur dafchu lungu ušmudinafchānu lahds pulžinšč efot nodomajis dibinat Dšeeditaju beedribu un jau eefneegušči Augstai Waldibai statutus apftrinaščanoi. Teefcham teizamš nodoms un tapehž war nowehlet tikai daudš laimes! Jegka.

No žitām Kreewijas pufem.
No Peterburgas. Pehž awifēs „Graschdanina“ finam, nodomats uf Klufo juhru fuhtit lahdu elpediziju, kura lai ispehtitu Sw. Jonasa salas un žitas podneezibas ruhpneežibas finā eewehrojamas weetas. — Influenza tagad stipri ween plofotees Peterburgā. Gaudis pee tam ari Argšnot ar wehdera fahpem. Aleksandra un Obuchowa hofpitali pahrpilditi ar flinneekēem. Ar inflenzu ari fašlunufchi teeefleetu ministris Murawjews, pilšehtas galwa Raifkoms-Loifschanoms un leelata meerteefnešču data. — Walfšpodoses lojektis bijufchais finantfchu ministris Wiščnegrabstis stipri fašlumis, wintsch peepeschi faudejis lamānu, kas, tā israhbijees, notizis žaur nerwu treetu. Wiščnegrabstis faudejis ir walodu. — „Waldibas Wehstnefš“ fino, la teeefleetu ministris eewehrodams apfahftus, lahds Peterburgas apgabala teefā fwehrina- tee attafinojušchi Olgu Palem, kura bija apfuhdseta par fawa mihtakā, studenta Downara nošaufchānu, ušdewis profukoram pret scho spreedumu eefneegt fenatā tafafijas fuhdšibu. — Par aheleetu ministri, nelaiķa Gierfa weetš, tā galwas pilšehtas laiftrafti fino, nahlščot Kreemu wehstneekš Wišnē knaš Bobanows-Rostowfšis, kuršč jau aifbrauzis uf Peterburgu.

„Waldibas Wehstnefš“ fino, la tautos apgaifmo- ūchanas ministrija žour žirkularu greefufees pee mahjibu apgabalu kuratoreem, lai tee ušmudinatu pilšehtu domes fafulzes, semtu fafulzes, tirtogaju, pilsonu un amatneeku pahrwaldes, tā ari fabrikantus eerihlot profefionelus fwehdeenas un wafara kurfus pee widejam un sematām mahjibas eestahdem, it ihpafchi pee tekniftām un amatnee- žibas skolam, kuraē efot wifwairaf lihšlektu tahdu kurfu eerihloščanai. Uf scho fota iperščānu ministriju žpamu- dinajufe winas ženfchanas isplahiti žil ween til ahtri eefpehčjams Kreewijā profefionelu isglitību.

Peterburgā, tā „Riščl. Weftn.“ fino, nodomats fafauft komifiju, kura pahrspreedifchot nolikumus atteezo- ūchos uf Baltijas tautfkolam. Pee komifijas ari peedafifchotees weetejee (Baltijas) skolu pahrwaldneeki.

No Gorodokas (Witebflas gub.) Gorodoka ir aprinta pilšehtina un atrodas 35 werstis no Witebflas atfstatu pee Peterburgas ūchofejas. Pehdeja laifa ūchāi pilšehtinā notika ūchāufchaligs fleklamības darbs. Swebi- deen, 7. februari, Kreemu pareifstizigo garidšneekš aifgahjis ar fawu gimēni uf deewlalpoščānu, atfahdamš mahjā tikai dee- nefneeki, kurai wajadsējis pagatawot pušdeenu. Dafchu wajadsibu dehļ tā aifgahjufe uf turgu eepirtēes. Mahju deeneefneeku aifflehguše un atfahjufe paraftā lahritiba. Rā swirbuls mehš patwarigi eeguht žitu ligšbas, tā ari tagad pahris tehwini redšedami, la mahja weentule, un žeredami tur atrafi bagatus lukufus, ušlawufchi dur- wis un fahtufchi pahrtawai lumodes, melledami „ūchāuf- ūstofchās“, bet wifām puhlem par spihiti til bijis eefehrees 18 rbl. Šchāi brijhdi gadijeēs pahrnahft mahjās kalpo- nei un istrauzet neluhgtos „rewidentus“. Rewidenti ne- buhdami nelahdi bailigeē, bef gan negehlīgi fleklamneeki, deeneefneeki wairaf weetas ar nafi (dunzi) fadužufchi un tad pehdigi tai nogreefufchi ari galwu. Žadomā, la

ūchādu negehlību tee padarijušchi deeneefneeki spihšfinadami, lai tā isflahstītu, kur nauda atrodas? Breesmu darbu paba- rijufchi fleplawas ar fuhrmant aifflaibufschēs uf Witebflu — ar to pafchu fuhrmant, ar kuru tee bijufchi abraukū- ūchi. Bihšf ūchim wehl polizijai ne-efot isdeweēs wairaf isfinat, tā fuhrmāna namuru. Waj spehš to tuwaki iffi- nat, to rahdis nahlamiba. D. L. Witebflēts.

No Rigas.

Rigas Latweefchu beedriba fwehtdeem, 26. februari, notureja fawu otro pilno fajulzi, kura pehž nolafitā gada pahrfklatu sefoja rewidentu ūnojumi. ūnojums par beedribas notezejuščā gada darbibu flaneja deefgan aifnigi, isnemoi par nama komifiju un teatra komifiju. Par pehdejo dabuja dšrdet wifai dihwainas leetas. Eepirkumu finā pee teatra inwentara eegahdāschanas leeta ar lihšfchinigo direktoru nehmuft laifigu wifēem, jo fenatā kontroles (pahrraudfības) lahritiba, kur ari inūpizients eefatijeēs rehfinšs un wehls par eepirkumeem farafstu, la tee pafēeščam tur ir un eegahdata drehbe til un til arščinas isftrahdata, tagad apgahfta, direktors ar ftroderēem isfteeot glufchi bef kon- troles, patš prezēs eegahdādamš, patš kontrolebamš. Žaur to tad žehlfufchās wifadas nelahritibas, ženu finā teatris nebandijis nelahds atweeglinajumš, ja, preefchmeti pat famalfati par dahrgu (pehž muhfu domam teatrim pee fawēem leeleem eepirkumeem wajadsētu laifā finā dabu atkalpahrdēweju rabatu), direktors, žil ehromi tāš ari neifklaušas, newēen preefch firmant kwitejis rehfinšs, bef ari patš uf fawu firmu tos rakfijis par wairaf finteem rublu, kureem tikai mafai dalinai peenefti originalrehlini. Direktora rehlini neūpežifžeti, wifai nenoteikti, starp žitu wintsch weenigais pahrdēwis teatrim bleki un lafa ahdas. Par leelo isftrahdato drehbju daudžumu, kuršč fneedfotees apmehram lihšf 3000 arščinam (1500 arščinas = 1 werstij), rewidenti newareja apleežinat, la tas wifš isftrahdats, jo pehž no ftroderēem ušdotā farafsta, kura nemts wifleelafais mehš žil isftrahdats, isftrahstiot apmehram ap 200 arščinu drehbes. Tad wehl teatra komifija famalfaju drehbes, kas neifleetota wif teatra, bef privat wajadsibām (!). Pee teatra brijwbitefchu isdofchānas neteeot wehta ne lahda kontrole, weenigais peerahdijums efot akteem peemafša par latru biteti 5 kap. fawāi soda lafē par labu, bef tā tur ne- bijufi pufotra gada laifa eemafjata (!) un is- rahšču pahrfinis P. Enbergs to turejis pee fewis (!) Žapat ari direktors lugu ihēēs ne-efot eemafjais teatra lafē, nedž ari par to kas minēts protokolods waj rehfinšs (!).

Lai ūchādas nebuhtchānas uf preefchu apturetu, komifijas komifija ušfahbija sefoščuš preefchlitumus, kuras nodēwa tunas wihru eewehribai: 1) la teatrim, kuršč, pret atflahhibu un pret pilšehtas palihšibu efot moralifti ūpeests, gahdat, la wina isdewumi notiku sem stingras kontroles, jadibinot intendantura (fewisčšs fainneekotajš), kuršč newarot nelahdi buht patš direktors, kam eepirkumi japahrrauga, bef gan wina palihgs waj žita lahda pee flatuwes peederiga un algota persona; 2) la jadibinot direktora palihga resp. otra reščifjora amats. Žerams, la runas wihri leetu tuwaki aplufhtodami, atradis, la ūchee abt preefchlitumi war muhfu teatra leetai atneft tikai fwehtību. Uf preefchu pafneegšim fawēem lafatajeem par teatra darbibu aif kulifem fihktas finas, ari ūchāi leetā isfajifim fawas domas, jo peefrihtam rewifijas komifijai, la sem pafstahmoščās lahritibas muhfu flatuwe newar uf- plaukt. Te newar nelahdi luhfotees uf personu un wežinat wina labumu, te jaftatas, kas wežina pafchu leetu. Gan dafchās personigas intereēs un draudfības juhtas stahšees ūchāi preefchlitumam jekā, bef tomehr naw jaščāubas, la beidsot tas patūres wifswoku, kas teatri ūpripina. Dafchi tagadejam direktoram toti draudfigi un loopteti teatra komifijas lojektu jau ūchāi fafulze isflaidroja, la pehdejais efot ihšā laifa pazehlis muhfu teatri uf augfta palahpeena un tadehļ weenigais pelnot monopolu uf direktora amatu. ūchādi ušfati leezina par ūellu isglitību, jo katrs, kas pafihft leetu tuwat, finas, lahda isfchiriba starp tagadejo un bijuščo teatra wadibu, la no lahdas mahflas pazel- ūchānas newar buht runa. ūchā tā kerteēs pee klafiftām lugam, israhdit lomās, kas eet par pajcha ūpcheem, pee- rahda tikai mahflas nezeenifchānu un nešaprafchānu. Wee- nigais, ko waram fajit, ir tas, la tagadejais direktors pahrfpehjis bijufchos rehlinu fafahdijchānā, bef waj ūchāda isweiziba wed uf augfta mahflas peelahpeena, to atfah- jam ispreest lafatajeem“).

Rigas Latweefchu teatri fwehtdeem, 26. februari, jau pa žetortam lahgam israhdija Fr. Šhillerā roman- tifto prežehleenu behdū lugu „Orleanas jaunawa“, kura bija peewillufe labu flaitu publikas. ūchodeen, 1. martā, pirmo reiš israhdis ūchēspira behdū lugu „Diello“. Sagatawofchānā atrodas „Bankrois“ un operete „ūchi- ganu barons“.

Adolfs Allunans fwehtdeem, 26. februari weejōjās Wahju amatneeku beedribas sahlē (Gewerbeverein), kur

*) Lai gan nebuht nepeefrihtam direktora rihžibai mantu reūpifchā- nas un dafchā žitā finā, tā ari P. Enberga lga u. d. z. darbiba, tad tomehr ar preefu atfihftam, la tagadejam teatra direktoram, la direktor- am, ūwāi nopelni.

